

JMENOVÁNÍ REKTORŮ VEŘEJNÝCH VYSOKÝCH ŠKOL

Prezident republiky Václav Klaus jmenoval 14. ledna 2010 za přítomnosti ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavy Kopicové rektory 13 veřejných vysokých škol.

Prezident republiky Václav Klaus, ministryně školství Miroslava Kopicová a nově jmenovaní rektori

Ministryně Miroslava Kopicová s prezidentem republiky Václavem Klausem

MIROSLAVA KOPICOVÁ SLOVO MINISTRYNĚ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, v předvolebním období se politický život v každé demokratické zemi poněkud zkomplikuje. Namísto věčných argumentů dostávají prostor čistě taktické úvahy, jak nejlépe oslovit voliče.

Zneklidňuje mě, že se někteří politici v této chvíli pokoušejí navrhovat zrušení státní maturity nebo její další odklad až o několik let. V minulých letech se přitom celá politická reprezentace shodla, že maturity mají mít svoji centrálně zadávanou část, což opakovaně doporučovali naši i zahraniční experti. Po čtrnácti letech příprav je nezodpovědné znovu otevírat diskusi, zda státní maturitu vůbec potřebujeme. Dlouho existovala elementární shoda napříč politickým spektrem. ČSSD, která dnes koncept státní maturity napadá, na něm pracovala celých osm let, kdy vládla. Novou maturitu dokonce včlenila do Národního programu rozvoje vzdělávání. Proč se tedy najednou ozývají hlasy, které bez elementárního porozumění problému toto všechno zpochybňují? To vše za situace, kdy většina vysokých škol státní maturitu podporuje a některé ji začínou hned využívat jako (zatím) doplňkové kritérium při přijímacím řízení.

Ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, si netroufám odhadovat, jaký bude osud tzv. technické maturitní novely školského zákona, která např. upravuje pravidla pro ochranu zkušebního tajemství. Budou se poslanci řídit doporučením školského výboru, který novelu podpořil? Pokud ne, zásadní komplikaci z hlediska dodržení termínu maturitní generálky ani samotné maturity to nepředstavuje. Podstatné náležitosti ošetřuje zákon už nyní, novela měla jen zjednodušit a usnadnit některé procesy. Šlo by však o určitou ilustraci přístupu v předvolebním období. Ilustraci nepřilíhám pěknou. P.S. Dobrá zpráva na závěr: poslanci schválili návrh změny rozpočtových pravidel, který školám umožní čerpat celkem 4,5 miliardy korun v rámci projektu tzv. šablón EU peníze školám.

MŠMT DALO NOVÝ IMPULS SPOLUPRÁCI S PEDAGOGICKÝMI FAKULTAMI

Vedení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se v polovině února setkalo s děkany a zástupci fakult vzdělávajících budoucí učitele. Setkání bylo připraveno se záměrem zahájit systematictější spolupráci úřadu a vysokých škol v oblasti učitelského studia a jeho provázanosti se vzdělávací praxí. Ministryně Miroslava Kopicová doufá, že se tato setkání stanou pravidelnými.

„V komunikaci s pedagogickými fakultami mělo dosud ministerstvo rezervy. Přitom se jedná o naše klíčové partnery. Na první setkání rozhodně musí navazovat další,“ řekla po jednání s děkany ministryně školství Miroslava Kopicová a dodala, že příští setkání by se mělo uskutečnit ještě do květnových voleb. „Věřím, že na tuto nově zavedenou praxi naváže i můj nástupce.“

Ze strany zástupců fakult zazněla během jednání řada námětů. Děkani přišli s požadavkem na ucelený systém, v němž by postgraduální příprava logicky navazovala na přípravu na fakultách. Společně s vysokoškolskou pregraduální přípravou by se měl řešit celý profesní růst učitele. Podle zástupců fakult je také zapotřebí podpořit výzkum v oblasti kvality práce učitele a výzkum v oborových didaktikách.

Děkani soudí, že je třeba uvažovat o větším podílu praxe na výuce. Část kompetencí by tak absolventi měli získávat až v praxi ve školách, aby je učili ti, kdo profesi učitele aktivně vykonávají. Ministryně školství Miroslava Kopicová souhlasí, že malé propojení s praxí je skutečně jedním z nejvýraznějších nedostatků

našeho vzdělávacího systému. „Před časem jsem v jednom článku napsala: Školy musí být schopny pružněji reagovat na požadavky trhu práce, v zájmu zaměstnavatelů zase je, aby odborná příprava žáků a studentů probíhala v co neaktuálnějších, nejrealističtějších podmínkách. Absolvent, který se po nástupu na pracoviště musí okamžitě „přeskolovat“, protože během svého studia nepřišel do kontaktu s aktuálně používaným vybavením a nejnovější metodami, přece znamená další nákladné investice, finanční i časové.“ Nebylo to myšleno na pedagogické fakulty a profesní přípravu budoucích učitelů, ale dá se to sto procentně použít i zde,“ konstatovala ministryně. Přítomní zástupci fakult v té souvislosti zmínili údajnou potřebu „fakultních“ či „cvičných“ škol, které by byly spjaty s fakultami, propojeny s nimi i personálně, a na nichž by (se) budoucí učitelé učili. Nemluví se však jen o pregraduální přípravě. Systém dalšího vzdělávání by měl prý učitele donutit, aby se po nějaké době praxe znovu vrátili na fakultu a doplnili si vzdělání. S tím souhlasí i ministryně školství Miroslava Kopicová. Jako daleko palčivější

však zároveň vnímá otázku nekvalifikovaných pedagogických pracovníků a až příliš pozvolného doplňování kvalifikace. „V tomto směru nabídka pedagogických fakult značně pokulhává. Existují ale i další příčiny, proč učitelé nejsou motivováni k získávání plné kvalifikace, jak vyplývá z našich analýz. Proto jsme byli nuceni uznat, že existují objektivní okolnosti pro posunutí platnosti těch ustanovení zákona o pedagogických pracovnících, která se týkají povinného doplňování kvalifikace.“

Příliš vysoký podíl nekvalifikovaných učitelů je jedním z bolavých míst českého, moravského a slezského školství. MŠMT proto chce nyní v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost včlenit na další vzdělávání pedagogů 130 milionů korun z evropských prostředků. „Předpokládáme, že příjemci podpory budou hlavně vysoké školy a další instituce oprávněné vydávat certifikáty vztahující se ke vzdělávání pedagogů podle příslušných předpisů. Zde je velká příležitost pro pedagogické fakulty, aby svoji nabídku rozšířily,“ upozornila ministryně Kopicová.

Ministryně Miroslava Kopicová jedná se zástupci pedagogických fakult

Z OBSAHU

Projekt „STUDENTI STUDENTŮM“	strana 2
Akční plán podpory odborného vzdělávání pokračuje	strana 3
Rozhovory s odbornými garanty IPn v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje	strana 6
Nová témata ve vzdělávání – etická výchova a finanční gramotnost	strana 8

AKTUÁLNÍ TÉMATA MŠMT

PROJEKT „STUDENTI STUDENTŮM“

Přinášíme informace o projektu Studentského fóra, který si za cíl stanovil podpořit reformu maturitní zkoušky.

Členové Studentského fóra na MŠMT v červnu 2009

Klíčovými cílovými skupinami informační a komunikační strategie tématu nové maturity jsou ředitelé, učitelé a žáci středních škol s maturitními obory. Nejméně účinnou se informační kampaň ukazuje v případě třetí skupiny, tedy u žáků SŠ. Společnost

Cermat, která celou reformu maturity připravuje, proto uvítala nabídku ze strany Studentského fóra, nově vzniklého občanského sdružení, čítajícího cca 20 převážně gymnaziálních studentů ze všech koutů ČR, kteří nejenže souhlasí se zavedením nové maturity, ale dokonce ji vítají. Zástupci Studentského fóra byli mj. hosty obou schůzek ministryně s iniciátory protestů proti nové maturitní zkoušce. Nabídka Studentského fóra spočívala v organizaci a realizaci školení žáků středních škol k tématu nové maturity. Již po první schůzce se zástupci Cermatu, na níž byl projekt Studenti studentům představen, bylo jasné, že jde o seriózní a propracovaný plán, který naprosto splňuje požadavky informační a komunikační strategie tématu nové maturity vů-

či cílové skupině žáků středních škol. Tento způsob informační podpory žáků maturitních ročníků SŠ si klade za cíl zlepšení jejich informovanosti a přípravy k nové maturitní zkoušce a současně snížení obav z jejího zavedení.

V rámci projektu Studenti studentům Cermat společně se Studentským fórem osloví ředitele všech středních škol s maturitními obory s nabídkou možnosti zapojení se do projektu. Vybraní žáci z každé školy pak budou mít možnost zúčastnit se školení k nové maturitě v daném kraji. Lektory školení budou členové Studentského fóra, kteří jsou detailně seznámeni se všemi aspekty nové maturity. Hlavním přínosem projektu Studenti studentům je především pokrytí celé cílové skupiny prostřednic-

tím středoškolských studentů. Díky tomu, že jak lektory, tak i zprostředkovateli informací budou sami studenti, náklady na komunikační kampaň se výrazně sníží a nebudou kladen žádné nároky na učitele ani na školy. Projekt by měl vést k aktivnímu zapojení studentů, kteří si budou sami získávat aktuální informace o přípravě maturitní zkoušky prostřednictvím moderních komunikačních nástrojů, jako jsou např. chat, e-mail a internetové stránky.

Projekt Studenti studentům byl zahájen v únoru letošního roku, školení jsou plánována na období únor–červen a září–říjen 2010. Informační podporu k projektu poskytuje Studentské fórum a Cermat celoročně.

ZLATÝ ÁMOS

Dne 3. března 2010 proběhlo v prostorách MŠMT semifinále 17. ročníku oblíbené ankety Zlatý Ámos. Slavnostního vyhlášení výsledků se zúčastnila i ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, Miroslava Kopicová.

Anketu o nejoblíbenějšího učitele České republiky každoročně vyhlašuje a organizuje nevládní a nezávislé občanské sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura. Jejím posláním je především popularizace pedagogů, kteří podle hodnocení dětí, žáků a studentů významně přispívají k utváření kvalitního vztahu mezi žáky a učiteli (vychovateli), dětmi a jejich vedoucími.

V průběhu semifinále, které se konalo 3. března 2010 ve Velkém zrcadlovém sále MŠMT, absolvovalo 14 soutěžících řadu úkolů, mezi nimiž bylo tříminutové vystoupení na téma „Moje cesta k Ámosovi“, rozhovor s porotou či test MUDr. Jana Cimického, který je předsedou poroty Zlatého Ámose. Více informací naleznete na www.zlatyamos.cz.

Ministryně Kopicová s finalistkami soutěže pro rok 2009/2010

EVROPSKÁ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÉ PŘÍPRAVĚ

Zahajujeme seriál informací o evropských tématech a akcích v EU i České republice.

Španělské předsednictví v Radě EU: inovace Evropy

Španělsko, které v prvním pololetí roku 2010 předsedá EU, se ujal evropského kormidla v době trvajících dopadů globální ekonomické krize a v nových podmínkách po dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy. V těsné spolupráci s dalšími zeměmi nového předsednictví osmnáctiměsíční program, který má Evropě pomoci dosáhnout obnovy evropského hospodářství, nastartovat novou a trvale udržitelnou fázi růstu, vytvořit nová pracovní místa a zajistit Evropě zachování vysoké míry sociální jistoty a ochrany. Název programu samotného španělského předsednictví, tedy *Innovating Europe*, naznačuje, jak důležitou roli v něm hraje právě vzdělávání a výzkum. Konkrétní kroky, které hodlá předsednictví podniknout v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, mají pomoci přeměnit EU na konkurenceschopnou a vzdělanou společnost, využívající nové a lépe koordinované zdroje financování výzkumu, vývoje a inovací v rámci jednotného evropského výzkumného prostoru (ERA). Věda se má stát motorem oživení a ekonomického růstu. V oblasti vzdělávání a odborné přípravy pracuje předsednictví především na třech prioritách: sociálním rozměru vysokoškolského vzdělávání a rovném přístupu k němu, na podpoře iniciativy *New skills for new jobs* a na internacionalizaci a modernizaci vysokoškolského vzdělávání. Oblast mládeže akcentuje posílení Evropské

ho paktu mládeže a sociální začleňování mladých lidí s omezenými příležitostmi. V oblasti sportu dává španělské předsednictví důraz především na jeho význam pro sociální inkluzi a boj s chudobou. Nejvýznamnějšími akcemi, které španělské předsednictví v těchto oblastech čekají v jeho druhé polovině, jsou neformální rady ministrů pro vzdělávání (13.–14. dubna) a sport (20.–21. dubna) v Madridu a bruselské Rady ministrů pro vzdělávání (10.–11. května) a konkurenceschopnost (25.–26. května). Během španělského předsednictví bude také projednán návrh nové evropské strategie strukturálních reforem. Pod názvem Evropa 2020: Strategie pro inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst jej představila Evropská komise, a pokud jej představitel členských zemí přijmou na jarní Evropské radě, nahradí lisabonskou strategii, jejíž časový horizont vyprší právě letos. Jak její název napovídá, návrh stojí především na třech pilířích: inteligentní (*smart*), udržitelný (*sustainable*) a inkluzivní (*inclusive*) růst. Strategie má pomoci EU vyrovnat se s globální hospodářskou krizí a jejími důsledky a posílit globální význam EU včetně aktivního boje proti klimatické změně.

Zveme na konferenci a semináře: Education and Training 2020 – jaro 2010

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy letos v rámci programu celoživotního učení (Lifelong Learning Programme), za finanční podpory Evropské

komise, pořádá konferenci České školy a Evropa: kvalitní a efektivní vedení škol ve 21. století.

Akce by měla zejména ředitelům základních a středních škol nabídnout inspiraci, jak kvalitně a efektivně řídit školu, především v rámci diskusí a výměny příkladů nejlepší praxe mezi členskými zeměmi EU. Konference se uskuteční 3. června 2010 v Praze. Evropským tématům z oblasti vzdělávání a odborné přípravy se budou věnovat také semináře, které MŠMT organizuje v součinnosti s Univerzitou Palackého a Univerzitou Karlovou. Olomoucký seminář se uskuteční 9. a pražský 30. dubna – srdečně zveme studenty, učitele a vedení pedagogických a filozofických fakult. Registrovat se lze již nyní na e-mailové adrese: et2020@msmt.cz.

Tematické fórum o spolupráci univerzit a firem, Brno 2.–3. února 2010

Úspěšně a efektivně fungující partnerství vysokých škol a byznysu je základním předpokladem dalšího ekonomického růstu Evropy a bylo také jednou z priorit českého předsednictví EU. Evropské fórum, které poskytuje prostor pro výměnu názorů a zkušeností mezi zástupci škol i firem, je sice poměrně mladou evropskou akcí, přesto už si stačilo získat pevné místo v kalendáři. Ve spolupráci s Evropskou komisí a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy proběhlo tentokrát na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně s podti-

tulem „Od krize k zotavení: role spolupráce univerzit a firem“. Účastníci fóra, mezi kterými nechyběly osobnosti evropského byznysu jako Chairman Europe společnosti Microsoftu Jan Mühlfelt, se shodli na tom, že základem dlouhodobé spolupráce musí být přínos pro obě strany partnerství. To se může projevit například vyšším počtem přednášejících, kteří mají bohaté zkušenosti z praxe. Podobně stážíste, kteří jsou vysíláni školami do firem na praxi, nesmí být ze strany firem vnímáni jako levná pracovní síla, ale měli by se zároveň něco naučit. Námi ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Jana Matesová v této souvislosti zdůraznila, jak důležité pro fungující partnerství s firmami je, aby univerzity udržovaly živé kontakty se svými absolventy. Velká pozornost byla v diskuzích i při představování konkrétních projektů věnovaných dynamicky rostoucí oblasti sociální odpovědnosti firem, o které mluvili zástupci firem jako IBM nebo Bayer. Konkrétní zkušenosti ze strany univerzity představila pořádající Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, jejíž děkan Břetislav Dančák vyzdvihl význam spolupráce s firemním sektorem při realizaci a rozvoji nového a atraktivního studijního oboru energetická bezpečnost.

VŠEOBECNÉ, ODBORNÉ A DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

AKTUÁLNÍ INFORMACE O PŘÍPRAVĚ MATURITNÍ ZKOUŠKY

Maturitní generálka, která má ověřit funkčnost, spolehlivost a bezpečnost nové maturity, se uskuteční v první polovině října letošního roku. Účast školy na maturitní generálce není povinná a závisí na rozhodnutí ředitele školy. Bude však bezesporu přínosem k tomu, aby „ostrá“ maturitní zkouška na škole proběhla bez problémů a aby výsledky žáků v červnu 2011 byly ty nejlepší.

Pokusné ověřování je určeno pro všechny střední školy, ve kterých budou žáci konat maturitní zkoušku ve školním roce 2010/2011, a pro všechny žáky těchto škol, kteří mohou za předpokladu splnění všech podmínek v uvedeném školním roce konat maturitní zkoušku.

Veškeré podrobnosti o nové maturitě naleznete na webu www.novamaturita.cz.

KALENDRÁŘ MATURITNÍ GENERÁLKY – MAG '10	PO							
	ČERVEN 2010							
	31	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	27	
	28	29	30					
	ZÁŘÍ 2010							
			1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	12	
ŘÍJEN 2010	KVĚTEN 2011							
	13	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	31	
	LISTOPAD 2010							
	1	2	3	4	5	6	7	

- zahájení MAG '10
- distribuce zkušební dokumentace do škol
- schvalování výsledků MŠMT
- podávání přihlášek škol a žáků
- administrace zkoušek ve školách
- uvolnění výsledků pro školy

ZMĚNA POŘADÍ ZKOUŠEK	PO							
	DUBEN 2011							
					1	2	3	
	4	5	6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15	16	17	
	18	19	20	21	22	23	24	
	25	26	27	28	29	30	1	
	KVĚTEN 2011							
	2	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	15	
ČERVEN 2011	ČERVEN 2011							
	16	17	18	19	20	21	22	
	23	24	25	26	27	28	29	
	30	31	1	2	3	4	5	
	6	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30				

- ukončení ročníku
- ústní zkoušky profilové a společné části MZ
- testy a písemné práce společné části MZ
- uvolnění výsledků pro tisk vysvědčení

Česká konference rektorů podporuje zavedení státní maturity

Zavedení státní maturity podpořilo ve svém usnesení i Plénum České konference rektorů (ČKR) na svém 104. zasedání, které se uskutečnilo 18. – 19. 2. 2010 v Ústí nad Labem. Česká konference rektorů (ČKR) sdružuje rektory veřejných a soukromých vysokých škol v České republice. Jejím posláním je zabývat se zásadními otázkami vysokých škol, zaujímat k nim stanoviska a uplatňovat je v zákonodárných a výkonných institucích a úřadech. Více informací na <http://crc.muni.cz/>.

AKČNÍ PLÁN PODPORY ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ POKRAČUJE

Akční plán podpory odborného vzdělávání se zabývá komplexním řešením problematiky odborného vzdělávání ve středních školách ve vztahu k požadavkům trhu práce. Za účelem vyhodnocení navržených opatření a diskuse o dalším postupu svolala ministryně školství Miroslava Kopicová k tématu kulatý stůl, který se uskutečnil 18. února 2010. Zúčastnili se jej zástupci resortů, zaměstnavatelů, krajů i asociací škol.

Opatření vyplývající z Akčního plánu, která jsou v kompetenci MŠMT a dalších resortů (vždy ve spolupráci s resortem školství) se daří úspěšně naplňovat. Novela školského zákona, jejímž cílem je vytvoření podmínek pro maximální propustnost oborů vzdělání a existence oborů nástavbového studia, jež nejsou odvozeny od čtyřletých oborů vzdělání, byla schválena již v loňském roce. Kromě uvedeného zavádí také zkrácené studium k získání středního vzdělání s výučním listem pro absolventy oborů vzdělání s výučním listem a umožňuje školám použít část normativu na mzdové náklady smluvního partnera, které jsou spojené s realizací praktické výuky.

Další novela školského zákona (v současné době projednávána) podporuje čtyřleté středoškolské obory s maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání, jejichž součástí je odborný výcvik. Nově zde bude možné získat i výuční list. Ministerstvo také novelizovalo vyhlášku o středním vzdělávání, v níž se doplňují náležitosti smlouvy o bližší specifikaci

ci činností, jež mají žáci vykonávat na pracovišti zaměstnavatele v rámci odborného výcviku. Podrobnější budou rovněž ujednání o náhradě nákladů zaměstnavateli ze strany školy. Požadavky na uvedené změny zaznívaly ze školského terénu již delší dobu.

Nepodařilo se naopak doplnit školský zákon o přesné předpoklady a požadavky pro výkon činnosti instruktorů a mentorek. Instruktory totiž nepatří do kategorie pedagogických pracovníků a nelze na ně tedy uplatňovat zákon vztáhnout. MŠMT však alespoň již zmíněnou novelou vyhlášky o středním vzdělávání upravilo maximální počet žáků na jednoho instruktora.

Ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ministerstvem spravedlnosti pracuje MŠMT na právním rámci vztahu mezi zaměstnavatelem a žákem střední školy, který se odborně připravuje pro potřeby zaměstnavatele. Smyslem opatření je stimulovat konkrétního zaměstnavatele, aby poskytovali žákům, kteří u něj vykonávají praktickou

část výuky, kvalitní zázemí a motivační příspěvek. Ve spolupráci s uvedenými resorty byly připraveny vzory tří příslušných dohod a smluv.

Jak dál s Akčním plánem podpory odborného vzdělávání?

V rámci kulatého stolu byly diskutovány také návrhy na nové úkoly a přístupy vyplývající z realizace Akčního plánu. Patří mezi ně např. zvyšování podílu zajištění praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů, větší účast odborníků z podniků při závěrečných a maturitních zkouškách či zajištění stáží pedagogů odborných předmětů v podnicích.

Mezi dalšími klíčovými body naplňování Akčního plánu do budoucna je také rozvoj služeb celoživotního poradenství, detailní vyhodnocování výsledků kurikulární reformy a případné změny obsahu vzdělávacích programů v co nejúžší spolupráci se zaměstnavateli, a to i na úrovni jednotlivých školních vzdělávacích programů.

Kulatého stolu se zúčastnili také zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Unie zaměstnavatelských svazů, Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory, Národního ústavu odborného vzdělávání, České školní inspekce a reprezentanti tří krajů – Libereckého, Ústeckého a Olomouckého.

Seminář k matematickému vzdělávání

V rámci podpory matematiky chystá MŠMT seminář o výuce tohoto předmětu na základních a středních školách. Seminář se uskuteční dne 7. dubna 2010 na MŠMT. Cílem semináře je především přispět k rozvoji široké diskuse o další perspektivě matematiky. Z ní mohou mít později prospěch nejen základní a střední školy, ale také technické vysokoškolské obory.

OPERAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM VÝZKUM A VÝVOJ PRO INOVACE

MŠMT doposud v rámci OP VaVpl podpořilo sedm výzkumných projektů. V rámci dalších výzev na podporu evropských center excellence a regionálních VaV center bude v příštích měsících mezi vybrané výzkumné instituce a vysoké školy rozděleno dalších 28 miliard.

Sedm výzkumných projektů již čerpá evropské dotace z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl). Mezi tyto projekty bylo celkem rozděleno 4,5 miliardy korun. V rámci první výzvy prioritní osy 2, určené pro výstavbu regionálních VaV center, schválilo MŠMT v listopadu minulého roku podporu čtyřem výzkumným projektům, o kterých jsme psali v minulém čísle Otevřeného zpravodaje MŠMT. V polovině února letošního roku k nim pak přibýly tři další.

Dotace v hodnotě téměř 544 milionů korun získala Masarykova univerzita v Brně na vybudování centra, které bude zkoumat vliv toxických látek na životní prostředí. Univerzita Palackého v Olomouci zase obdržela dotaci 832 milionů korun na zemědělský výzkum. Nové Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum bude ve svých aktivitách spolupracovat například s Akademii věd ČR. Posledním podpořeným projektem je Regionální materiálové technologické výzkumné centrum Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě. 680 milionů korun bude využito na vybudování laboratorů a vědeckých týmů, které se mají zabývat například výzkumem a vývojem magnetických a keramických materiálů.

Dalších 28 miliard z Evropské unie na podporu vědy si mezi sebe již brzy rozdělí další vybrané výzkum-

né instituce a vysoké školy. Na konci února totiž čeští odborníci vyhodnotili projekty podané v rámci dvou nových výzev OP VaVpl. Celkem 47 úspěšných projektů regionálních vědeckovýzkumných center a evropských center excellence teď čeká další fáze hodnocení. Tentokrát jim budou body udělovat vědci ze zahraničí, kteří nemají žádné vazby na české prostředí.

O evropské peníze je mezi univerzitami i výzkumnými institucemi skutečně velký zájem. V rámci nových výzev byly podány projekty požadující celkem 58 miliard korun. Vysoké školy a výzkumné instituce měly až do poloviny listopadu minulého roku možnost podávat žádosti o dotace na výstavbu, modernizaci a vybavení regionálních výzkumných center a evropských center excellence. Domácí odborníci vybírali z celkem 67 projektů, do mezinárodního hodnocení se jich nakonec dostalo 47. Z toho se jedná o 36 projektů regionálních výzkumných center a 11 projektů evropských center excellence. Mezi evropskými centry excellence je i pět velkých projektů požadujících přes 50 milionů eur, mezi regionálními VaV centry jsou velké projekty dva. V rámci prioritní osy 3 byla 1. března 2010 otevřena výzva 2.3 – Informační infrastruktury pro VaV a v současné chvíli probíhá příjem projektových žádostí. Příjem žádostí bude ukončen k 29. dubnu 2010.

Přehled podpořených projektů v rámci Výzvy číslo 1.2 – Regionální VaV centra, prioritní osa 2, OP VaVpl

Příjemce dotace	Název projektu	Výše dotace v Kč
Vysoké učení technické v Brně	NETME Centre (Nové technologie pro strojírenství)	767 502 287
Technická univerzita v Liberci	Centrum pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace	800 009 500
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i.	Centrum pro aplikovanou mikrobiologii a imunologii ve veterinární medicíně	365 263 120
Ústav přístrojové techniky AVČR, v.v.i.	Aplikační a vývojové laboratoře pokročilých mikrotechnologí a nanotechnologií	432 941 962
Masarykova univerzita v Brně	CETOCOEN	543 974 958
Univerzita Palackého v Olomouci	Centrum regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum	832 938 232
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	Regionální materiálové technologické výzkumné centrum	680 107 000

V prioritní ose 4 – Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem – probíhá kontinuální výzva, která bude ukončena 31. prosince 2010. V rámci této výzvy má MŠMT k dnešnímu dni 9 registrovaných projektových žádostí, které v současné době prochází procesem hodno-

cení. První Rozhodnutí o udělení dotace očekáváme v průběhu dubna 2010.

Více informací k Operačnímu programu Výzkum a vývoj pro inovace naleznete na internetové stránce

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vavpi>.

OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost významně podporuje děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

V roce 2009 uspělo s projektovými žádostmi o dotaci na podporu péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami celkem 211 subjektů, zejména z řad mateřských, základních a středních škol, školských zařízení a poraden, vysokých škol a nestátních neziskových organizací.

Výzvy k předkládání vzdělávacích projektů na oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vyhlásilo během první poloviny loňského roku jak Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, tak i všechny kraje. Vítězné projekty budou moci postupně čerpat více než 1,4 mld. korun a podpořit jimi děti a mládež ve věku 3-18 let. Nabídnou poradenství a osvětu i jejich rodičům, budou rozvíjet multikulturní dialog, umožní přítomnost asistentů pedagogů při práci s dětmi se specifickými vzdělá-

vacími potřebami. Obohatí nabídku volnočasových aktivit jako prevenci rizikového chování dětí a mladistvých. V neposlední řadě poskytnou příležitosti učitelům ke zvyšování svých odborných znalostí a dovedností.

V souvislosti s potřebami současného školství byly vytvořeny tři tematické okruhy, jímž je v rámci oblasti podpory 1.2 věnována pozornost. Prvním je inkluzivní vzdělávání, které by mělo vést k naplňování individuálních potřeb žáků. Podporu mohou získat projekty zaměřené na rozvoj předškolního vzdělávání. Potřeba zvýšit podíl dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí navštěvujících pravidelně mateřskou školu vychází ze skutečnosti, že při přechodu na základní školu jsou úspěšnější než žáci, kteří předchozí vzdělání neabsolvovali. Úspěšně mohou dále i projekty na zlepšení organiza-

čních forem a výukových metod podporujících rovný přístup ke vzdělání, na tvorbu individuálních vzdělávacích programů a využití informačních technologií v rámci školní výuky. Mezi další podporované aktivity patří rozvoj speciálně pedagogických a psychologických služeb, zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu ke vzdělávání a podpora neformálního vzdělávání.

Druhým prioritním tématem je prevence rizikového chování. Jako rizikové chování můžeme označit záškoláctví, kriminalitu, užívání návykových látek nebo násilí ve školách. K podporovaným aktivitám patří také prevence rasismu a xenofobie.

Třetí oblastí je problematika ústavní výchovy. V České republice je ve 225 zařízeních umístěno více než osm tisíc dětí s nařízenou ústavní nebo ochrannou výchovou. Schválené projekty se zaměřují především na vývoj nových terapeutických programů a principů, jejichž cílem je zvýšení sociálních kompetencí dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. princip terapeutické komunity, canisterapie, hipoterapie, arteterapie či muzikoterapie).

Projekt EU peníze školám

V rámci přípravy na spuštění projektu EU peníze školám (oblast podpory 1.4) proběhly semináře ve 13 krajích, během nichž bylo proškoleno zhruba 1500 ředitelů nebo zástupců základních škol. Na seminářích se žadatelé seznámili s podmínkami čerpání prostředků v rámci oblasti podpory 1.4, dozvěděli se, jaká jsou specifika projektu vytvořeného ze šablony, jaké jsou náležitosti sestavování projek-

tové žádosti a seznámili se s obsahem samotných šablon. Dále získali informace o procesu předkládání a hodnocení projektů a o kritériích poskytnutí dotace. V neposlední řadě byli informováni o realizaci projektu. Z evaluačních dotazníků vyplynulo, že účastníci seminářů byli, jak po obsahové, tak po organizační stránce, se semináři ve všech krajích velmi spokojeni.

Posledním krokem ke spuštění projektu je schválení novely zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.

Více informací o projektu EU peníze školám získáte na www.eupenizeskolam.cz.

Novinky v prioritní ose 2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

V rámci prioritní osy 2 vyhlásilo MŠMT dne 21. prosince 2009 průběžnou výzvu 2.4 Partnerství a sítě. Tato výzva je určena mimopražským vysokým školám a jejím cílem je podpořit zpracování metodiky a zavádění metody úplných nákladů (tzv. full cost) zejména u projektů výzkumu a vývoje. Výzva je specifická nejen svým obsahem, ale i dobou trvání. Vysoké školy mohou předkládat své projektové žádosti od 6. ledna do té doby, než bude vyčerpána celková částka 250 milionů korun, nejpozději však do 20. prosince letošního roku. Výše dotace na jeden projekt se pohybuje v rozmezí jednoho až deseti milionů korun.

Více informací k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost naleznete na internetové stránce MŠMT www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013.

Účastníci semináře v Brně

USKUTEČNĚNÉ A PLÁNOVANÉ AKCE

Návštěva státního tajemníka ministerstva školství a výzkumu Švédského království
leden 2010

Návštěva státního tajemníka švédského ministerstva školství a výzkumu Petera Honetha na MŠMT dne 7. 1. 2010 oficiálně ukončila roli České republiky jako tzv. katalyzátoru při výběru místa pro Evropský spalační zdroj (European Spallation Source – ESS). Cílem tohoto unikátního výzkumného projektu je vybudování nejsilnějšího neutronového zdroje ve světě, který otevře nové možnosti bádání v oblasti molekulárního výzkumu materiálů.

Vyhlášení výsledků literární soutěže „Žijeme na jedné zemi“

leden 2010

Slavnostní vyhlášení výsledků 2. ročníku středoškolské literární soutěže „Žijeme na jedné zemi“ proběhlo ve Velkém zrcadlovém sále MŠMT dne 28. 1. 2010. Přes 80 soutěžních prací žáků středních škol z celé republiky, hodnotila literární komise ve složení Rudolf Křestán, Daniela Krolupperová a Radka Páleníková. O udělení čestných uznání České národní komise pro UNESCO rozhodovala její předsedkyně prof. Helena Illnerová. Soutěžní práce byly letos tematicky zaměřeny na mateřský jazyk v současné Evropě, a předznamenaly tak Mezinárodní den mateřského jazyka, který se každoročně slaví 21. února. Literární soutěž vyhlásil Ústav pro informace ve vzdělávání – divize Národní pedagogická knihovna Komenského za podpory MŠMT a České komise pro UNESCO.

Kurikulární reformy ve světě: Jak udržovat kurikulum aktuální?

březen 2010

Ve dnech 11. a 12. března 2010 v Ústavu pro informace ve vzdělávání jednali členové mezinárodního Konsorcia institucí zabývajících se rozvojem a výzkumem vzdělávání (CIDREE) s českými odborníky na téma, jak se evropským státům daří prosazovat reformy vzdělávání. Mezinárodní seminář zorganizoval Výzkumný ústav pedagogický v Praze. Tiskovou zprávu naleznete na www.vuppraha.cz/kurikularni-reforma-je-vyzvou-pro-celou-evropu..

Ministryně Miroslava Kopicová u kulatého stolu o technických oborech
únor 2010

Zájem o technické obory dlouhodobě klesá, a to nejen v České republice. Následky nedostatku technických pracovníků přitom mohou mít vážné dopady na fungování celé ekonomiky. Problém si dobře uvědomuje i MŠMT. I proto se ministryně Miroslava Kopicová zúčastnila kulatého stolu o podpoře studia technických oborů, který pro novináře 17. února 2010 zorganizovala Skupina ČEZ.

Tisková konference: Pravda o státní maturitě

únor 2010

Dne 2. 2. 2010 se na MŠMT konala tisková konference k tématu příprav státní maturity. Tiskové konference se kromě ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavy Kopicové zúčastnili také Pavel Zelený, ředitel Cermatu, Alfréd Dytrt, předseda Asociace gymnázií ČR, Jiří Voříšek, vedoucí Katedry informačních technologií na VŠE v Praze a Štěpán Štrébl ze Studentského fóra, které pomáhá Cermatu s informační kampaní ve vztahu k žákyním a žákům středních škol.

Návštěva premiéra a ministryně školství na Univerzitě Pardubice

leden 2010

Předseda vlády Jan Fischer navštívil dne 13. 1. 2010 v doprovodu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslavy Kopicové Univerzitu Pardubice. V rámci návštěvy si premiér s ministryní prohlédli univerzitní knihovnu a nový areál Fakulty chemicko-technologické, jehož stavba byla v univerzitním kampusu dokončena v závěru roku 2008 a který plně začal sloužit výuce a vědecko-výzkumné činnosti nejstarší, šedesátileté fakulty univerzity v tomto akademickém roce, tj. od října 2009.

Rada pro reformu vysokoškolského vzdělávání pracuje

leden 2010

Na konci loňského roku ustavila ministryně školství Miroslava Kopicová Radu pro reformu vysokoškolského vzdělávání. Rada je složena z univerzitních expertů z České republiky, ze zahraničí i ze zástupců praxe, v čele s profesorem Rudolfem Haňkou z University of Cambridge, a jejím úkolem je nastavit další směřování reformy terciárního vzdělávání. Dne 18. 1. 2010 proběhla na MŠMT tisková konference, jejímž cílem bylo informovat o průběhu a výsledcích prvního zasedání Rady.

Setkání s kambodžským králem Norododem Sihamonim

březen 2010

Ministryně školství Miroslava Kopicová se 18. března setkala s kambodžským králem Norododem Sihamonim, který přijel do České republiky na soukromou návštěvu. Sihamonim přijal na Pražském hradě prezident Václav Klaus s manželkou a uspořádal na jeho počest vystoupení dětského sboru Zvoneček. Setkání se dále zúčastnili i premiér Jan Fischer s manželkou, tanečník Vlastimil Harapes a dalších třicet hostů.

Otevřený zpravodaj MŠMT Vám v tomto čísle přináší rozhovory s odbornými garanty dvou Individuálních projektů národních (IPn) v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje

PROJEKT REFORMA TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Rozhovor s odborným garantem projektu, doc. Ing. Jakubem Fischerem, Ph.D.

doc. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.

Pane prorektore, čím se Váš tým zabývá v současné době?

Na jaře letošního roku se na základě zadání paní ministryně prioritně věnujeme čtyřem tématům. Mezi ně patří příprava reformy finanční pomoci studentům, změny v pravidlech financování veřejných vysokých škol, změny v akreditačním a reakreditačním procesu a konečně možnosti transformace vyšších odborných škol s možným přesahem do terciárního vzdělávání. Klíčovým prvkem je dosažení vyšší diverzifikace systému, který by pomocí těchto nástrojů umožnil dosáhnout pestřejší nabídky pro studenty a vyrovnat se i s demografickým propadem. Ten už řada škol pocítila poklesem počtu přihlášek pro letošní přijímací řízení.

Jak jsou tyto změny přijímány ze strany samotných vysokých škol?

Během předchozích měsíců jsem měl možnost navštívit řadu univerzitních i neuniverzitních škol, ať už šlo o Univerzitu Palackého v Olomouci, Univerzitu J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, neuniverzitní „polytechniku“ v Jihlavě či moji „domovskou“ VŠE. Byli jsme také pozváni k představení připravovaných kroků na společném zasedání senátů všech lékařských fakult. Všechny diskuse s akademickou obcí i s jejími představiteli byly věcné a pro náš tým velmi inspirativní a přínosné. S jistotou opatrnosti lze říci, že aktivity popsané v předchozí odpovědi jsou z hlediska cílů přijímány v zásadě pozitivně, i když nad jednotlivými konkrétními kroky shoda vždy není.

Spolupracujete i s dalšími projekty zabývajícími se oblastí vysokých škol?

Samozřejmě! Projekty zabývající se vysokoškolským vzděláváním a hodnocením výzkumu a vývoje chápeme jako jednu „rodinu“, řada výstupů se navzájem doplňuje a výsledky do sebe dobře zapadají. Výhodou jsou i dobré osobní vztahy mezi jednotlivými řešiteli a garanty. Zapomenout nesmíme ani na přínosnou a věcnou spolupráci s dalšími útvary ministerstva, například se skupinou pro vysoké školy.

Bude některé z vašich výsledků projednávat ještě současná vláda?

Předpokládáme, že klíčové záměry ve vybraných aktivitách předložíme vládě ještě do konce jejího funkčního období. Z pohledu studentů považují za klíčovou již zmíněnou finanční pomoc studentům, která umožní odložit vysoké náklady studenta spo-

jené se studiem na dobu, kdy student bude mít již studium úspěšně za sebou a dosáhne díky svému vzdělání vyššího výdělku, z něhož tuto zvýhodněnou půjčku poměrně pohodlně splatí.

Víte, kolik vlastně studenta měsíčně stojí studium?

V průměru je to 8 888 Kč. Zjistili jsme to pomocí poměrně rozsáhlého výzkumu studentů, který proběhl na podzim minulého roku a jehož se zúčastnilo téměř 12 tisíc studentů. Výzkum proběhl v rámci standardizovaného výzkumu EUROSUDENT, takže se můžeme těšit i na srovnání podmínek českých studentů se studenty v dalších evropských zemích.

Co považujete na výsledcích za nejpodstatnější?

Já osobně považuji za velmi špatnou strukturu příjmů, z nichž studenti pokrývají své měsíční výdaje. Z vlastního výdělku a z příjmů od rodičů studentů financují kolem 80 % svých měsíčních výdajů. Nechci předjímat výsledky z ostatních zemí, ale odhaduji, že toto číslo bude v evropském měřítku unikátní. Podle našich zkušeností studenti v jiných zemích daleko více používají úspory a zejména půjčky na studium. Mimochodem při studiu si u nás přivydělává 75 % studentů v denním studiu. Druhým významným momentem je značná selektivita v přístupu ke vzdělání, kdy studenti ze slabšího sociálního prostředí daleko méně aspirují na vysokoškolské vzdělávání a očekávají i daleko menší přínosy z něj. V souvislosti s vysokou individuální návratností investice do studia to znamená, že studium nefunguje jako určitý „výťah“ umožňující

setřít sociální rozdíly, ale naopak tyto rozdíly dále prohlubuje. I to je důvodem, proč navrhujeme zavést efektivní systém finanční pomoci studentům.

Kde se lze o celém výzkumu dozvědět více?

Všechny výsledky včetně rozsáhlé souhrnné prezentace a podrobné technické zprávy je možné najít na webu www.reformy-msmt.cz, případně je možné se s dalšími dotazy obrátit na expertní tým.

Byl výzkum studentů jediným velkým šetřením, které v rámci reformy provádíte?

Nikoli. Výzkum studentů volně navazuje na výzkum akademických pracovníků, který proběhl v létě roku 2009 a jehož výsledky jsou taktéž podrobně k dispozici, a předchází výzkumu zaměstnavatelů a výzkumu uchazečů. Těmito výzkumy chceme zjistit, co od vysokých škol očekávají ti, kteří budou absolventy škol jednou zaměstnávat, a naopak, co od škol očekávají ti, kteří o studiu na vysoké škole teprve začínají uvažovat.

Máte nějaké mezinárodní ohlasy na připravované změny ve vysokém školství?

V říjnu roku 2009 proběhla v Praze dvoudenní mezinárodní konference, již předcházel náročný audit Bílé knihy terciárního vzdělávání a připravovaných změn ze strany expertů OECD. Podrobnou hodnotící zprávu expertů je opět možné najít na našich webových stránkách. Těšíme se také na diskusi s odborníky OECD o spolupráci akademické obce a aplikační sféry na inovacích, která se uskuteční v tomto měsíci.

Děkuji Vám za rozhovor.

PROJEKT MEZINÁRODNÍ AUDIT SYSTÉMU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR A JEHO IMPLEMENTACE DO STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

Rozhovor s odbornou garantkou projektu, prof. Ing. Jitkou Moravcovou, CSc.

Co je cílem projektu?

Cílem projektu je zajistit vnější a nezávislé hodnocení systému VaVal v ČR nastaveného Reformou systému VaVal, a to prostřednictvím autoritativního a nespochybnitelného pohledu zahraničních expertů. Hodnocen bude celkový objem veřejných a neveřejných zdrojů pro VaVal, způsob dělení veřejných výdajů z hlediska poměru účelového a institucionálního financování, základního a aplikovaného výzkumu a inovací a výdajů v jednotlivých sektorech. Z různých hledisek bude také posuzována úroveň institucí výzkumu a vývoje. Audit bude dále zaměřen na spolupráci akademické sféry s průmyslem a transfer znalostí, hodnocení státní správy a managementu programů VaVal, účelnost vybudování nových výzkumných kapacit v rámci operačního programu VaVpI a jejich dopad na financování z veřejných prostředků. Budou analyzovány podmínky odborného růstu zejména mladých vědeckých pracovníků v různých typech institucí a úroveň výchovy studentů doktorských studií a programů. Dále pak podmínky pro migraci výzkumných pracovníků mezi institucemi, sektory

a mezi státy včetně zaměstnání výzkumníků ze třetích zemí. Audit bude podrobně i mezinárodně spolupráce ve VaV a účinnost získávání finančních prostředků z programů EU. Veškerá zjištění budou konfrontována s praxí ve vybraných evropských zemích.

Cíle projektu se zdají být ambiciózní. Jak jich chcete dosáhnout?

Tento projekt je ojedinělý i v evropském kontextu. V poslední době je způsob financování vědy z veřejných prostředků velmi kriticky diskutován a pohled externích nezávislých odborníků bude pro další strategii jistě zásadní. Hlavní část projektu, vlastní audit, vypracuje sdružení několika zahraničních renomovaných subjektů, které zvítězilo ve výběrovém řízení a se kterým v současné době uzavírá MŠMT smlouvu. Bude spolupracovat s národním partnerem, který mu bude poskytovat organizační, informační a odbornou podporu. I tato instituce byla vybrána ve výběrovém řízení a jsme ve stadiu uzavírání smlouvy. Audit by měl být ukončen v říjnu 2011 a pak už bude na týmu projektu, MŠMT,

Radě pro výzkum, vývoj a inovace a dalších orgánech, aby závěry a doporučení po veřejné diskusi uvedly do života.

Bude se projekt zabývat i tolik kritizovanou metodikou hodnocení výsledků vědy a výzkumu?

Ano, samozřejmě, metodika je součástí systému VaVal. Podle harmonogramu bychom měli mít první posouzení stávající metodiky a z toho vyplývající doporučení k dispozici již v červnu letošního roku. Detailní analýzy včetně příkladů bibliometrických srovnání budou pak nedílnou součástí závěrečné zprávy celého auditu.

Jak bude veřejnost informována o postupu řešení projektu?

Aktuální informace budou průběžně zveřejňovány na webových stránkách projektu <http://ipn.msmt.cz>, kde bude místo i pro internetovou diskusi. První mezinárodní konference se konala 10. 12. 2009 v Pardubicích a další proběhne v září 2010 v Brně. V dubnu se na MŠMT za účasti dodavatelů auditu

prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc.

a představitelů jednotlivých oblastí VaV v ČR uskutěční kulatý stůl o systémech řízení VaVal. K mezinárodnímu auditu budou dvě dílčí zprávy a zpráva závěrečná, které budou veřejně přístupné a budou předloženy k veřejné diskusi. Protože je projekt financován z veřejných prostředků EU a ČR, musí být samozřejmě pod veřejnou kontrolou.

Děkuji Vám za rozhovor.

SOCIÁLNÍ PROGRAMY VE ŠKOLSTVÍ

DOTAČNÍ ŘÍZENÍ MŠMT NA REALIZACI AKTIVIT V OBLASTI PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ 2010–2012

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje dotace ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v rámci dotačního řízení, jehož garantem a administrátorem je Odbor prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy.

Dotační řízení pro rok 2010 bylo vyhlášeno v září 2009 na základě platné Metodiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v období 2010–2012 (dále jen „Metodika“). Oprávněnými programy byly:

- ✓ Certifikované programy dlouhodobé primární prevence užívání drog
- ✓ Programy dlouhodobé všeobecné primární prevence rizikového chování

Realizátoři programů v oblasti prevence rizikového chování si mohli do roku 2009 žádat o finanční podporu v rámci dotačních či grantových řízení na krajích a MŠMT. Stávající systém jednoletého financování a nenáročnost dotací s sebou přinášely nejistotu a nestabilitu.

Od roku 2009 dochází ke změně systému dotačního řízení v oblasti prevence rizikového chování v důsledku transformace dotačního řízení. Základními pilíři transformace jsou:

- **jediným poskytovatelem dotací je MŠMT**
Od r. 2009 dochází ke sloučení dotačních programů a MŠMT je jediným poskytovatelem dotace.
- **víceleté projektování**
Žadatel může žádat o dotaci na víceletý projekt (až na tři roky) s tím, že dotace bude vždy poskytována na příslušný kalendářní rok.
- **metodika MŠMT**
Závazný dokument, který stanovuje jednotný postup dotačního řízení do r. 2012.
- **elektronický formulář**
Žadosti se předkládají na elektronickém formuláři.

➤ Výbor krajských školských koordinátorů prevence

Zástupci krajů jsou nově jmenováni do výboru, který je stálým poradním orgánem ministryně.

Pro rok 2010 bylo doručeno celkem 523 žádostí, z toho 34 projektů bylo vyřazeno pro formální nedostatky. Následně proběhlo odborné hodnocení žádostí vždy dvěma odbornými hodnotiteli. Projekty s celorepublikovou působností byly hodnoceny zástupcem MŠMT a odborným externím hodnotitelem, projekty s místní a regionální působností byly hodnoceny krajským školským koordinátorem prevence a odborným externím hodnotitelem. Na základě výsledků hodnocení a objemu celkových finančních prostředků ze státního rozpočtu MŠMT v oblasti prevence rizikového chování, který

činil pro rok 2010 24 478 000 Kč, provedli pracovníci Odboru prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy odborné posouzení a zpracovali návrh k podpoře jednotlivých aktivit. Návrh poté schválila Komise primární prevence MŠMT. O konečném výsledku dotačního řízení rozhodla ministryně školství, mládeže a tělovýchovy.

Podpořeno bylo 47 projektů s celorepublikovou působností, v celkové výši 10 176 800 Kč a 130 projektů s místní působností, v celkové výši 12 445 315 Kč.

Výsledky dotačního řízení pro rok 2010 jsou zveřejněny na <http://www.msmt.cz/socialni-programy/dotacni-programy-a-certifikace>. Přes velkou administrativní náročnost proběhlo dotační řízení rychle a hladce a dotace se podařilo schválit již v únoru 2010.

ZIMNÍ OLYMPIJSKÉ HRY VANCOUVER 2010

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslava Kopicová se jako členka vlády zodpovědná za sport zúčastnila zimní olympiády ve Vancouveru, která skončila pro Českou republiku mimořádně úspěšně.

Přinášíme několik fotografií ze setkání paní ministryně s úspěšnými českými reprezentanty a reprezentantkami a významnými představiteli sportovního života.

Ministryně Miroslava Kopicová gratuluje dvojnásobné olympijské vítězce a hrdince celých XXI. zimních olympijských her Martině Šablikové

(zleva) 1. viceprezident Mezinárodní bruslařské unie Gerhard Zimmermann, několikanásobný kanadský ministr a mistr světa v krasobruslení dvojic Otta Jelinek s chotí, ministryně Miroslava Kopicová

Gratulace od paní ministryně se dočkal i Petr Novák, dlouholetý trenér Marty Šablikové a otec jejího olympijského úspěchu

PŘEDSTAVUJEME...

NOVÁ TÉMATA VE VZDĚLÁVÁNÍ – ETICKÁ VÝCHOVA A FINANČNÍ GRAMOTNOST

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Miroslava Kopicová představila na tiskové konferenci dne 20. ledna 2010 dvě témata, která vnímá v současném společenském kontextu jako velmi naléhavá a považuje jejich výuku za mimořádně důležitou – etickou výchovu a finanční gramotnost.

Etická výchova

Základy etické výchovy jsou již nyní součástí nedávno schválených rámcových vzdělávacích programů (RVP) jako průřezové téma osobnostní a sociální výchova. Nutnost systematictějšího působení školy v oblasti etiky si však nově vyžádala zařazení tohoto tématu jako samostatného doplňujícího vzdělávacího oboru. Tento obor není pro školy závazný, dostávají tedy v jeho podobě pouze nabídku komplexního zpracování obsahu, který mohou využít pro samostatný předmět nebo zařadit do širšího pojetí předmětu, případně několika předmětů. Smyslem etické výchovy má být systematicky a metodicky rozvíjet sociální dovednosti u žáků a žáky, a to především na základě zážitkových me-

toch. „Má jít o čistě praktický pedagogicko-psychologický nástroj, jak u dětí vytvářet pozitivní sociální návyky. Dnes a denně se přesvědčujeme, že naše společnost něco takového naléhavě potřebuje,“ zdůraznila Miroslava Kopicová.

Etická výchova je koncipována převážně jako interaktivní program. Součástí výuky bude používání inscenačních metod a dramatizace událostí z každodenního života. Cílem je pozitivní ovlivňování postojů, motivací a hodnotového systému.

Finanční gramotnost

Nejen výsledky průzkumu uskutečněného Ministerstvem financí, ale i závěry Světové banky ukázaly vysokou zadluženost našich domácností a zá-

roveň potřebu zvýšit úroveň finančního vzdělávání. Finanční gramotnost bude v tomto smyslu účinným nástrojem prevence opakování minulých chyb. MŠMT už letos v rámci propagace tématu finanční gramotnosti vyhlásilo stejnojmennou soutěž pro základní i střední školy. Podporu finanční gramotnosti poskytuje MŠMT také v rámci projektu „EU peníze školám“ (součást Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost), na který je vyčleněno 4,5 mld. korun. Základní školy tak dostanou možnost nakoupit potřebné pomůcky a učebnice i proškolení pedagogy. Na finanční gramotnost a vzdělávání učitelů v této oblasti je zaměřeno jedno ze 7 prioritních témat. Z prostředků OP VK podpořilo MŠMT zvyšování finanční gramot-

nosti i v minulosti. Tři projekty se už realizují a existují i další plány na podporu této oblasti z prostředků strukturálních fondů EU.

Do škol nyní přichází nová publikace z dílny Národního ústavu odborného vzdělávání (organizace přímo řízené MŠMT): *Finanční gramotnost – úlohy a metodika*. V loňském roce již školy obdržely příručku: *Finanční gramotnost – obsah a příklady z praxe škol*. Vzdělávání občanů v oblasti finanční gramotnosti je úkol, na kterém MŠMT spolupracuje i s resorty financí a průmyslu a obchodu, Českou národní bankou a dalšími institucemi. Např. ČNB v roce 2008 základním školám a víceletým gymnáziím bezplatně poskytla 4000 ks užitečné publikace Ekonomická a finanční gramotnost.

S DĚTMI NA VÝLET DO PRAHY

České dráhy přichází s nabídkou školních výletů do hlavního města Prahy, a to za bezkonkurenční cenu zpáteční jízdenky – odkudkoliv z ČR za 80 Kč. S touto nabídkou navíc můžete po předložení jízdenky navštívit zdarma Muzeum hlavního města Prahy včetně výstavy Historická Praha a Langewülfelův model Prahy z let 1826–1834. Dále získáte nárok na

zvýhodněné vstupné do dalších vybraných památek, jako jsou např. Království železnic, Jindřišská věž nebo Muzeum hraček na Pražském hradě. **Tato nabídka je platná do 31. 5. 2010.** Více informací získáte na internetových stránkách Českých drah, www.cd.cz v sekci Volný čas, a v Kontaktním centru ČD, tel. 840 112 113.

ŘEKLI A NAPSALI O NÁS...

Rozhovor s rektorem Univerzity Karlovy **Václavem Hamplem**

Její strůjci chtějí, aby k výsledkům této zkoušky v budoucnu přihlížely vysoké školy při přijímacím řízení. Je to podle vás reálné?

V principu ano, ostatně existují pro to i některé příklady ze zahraničí. V našich podmínkách bude hodně záležet na tom, jak bude státní maturita nakonec doopravdy vypadat. Vysoké školy s tím nejprve budou muset získat nějakou zkušenost a podle toho se rozhodnout.

Ministryně školství Miroslava Kopicová v lednu představila novou radu, která má mít na starost reformu vysokého školství. Jsou tam zastoupeni dva nebo tři rektori, vy ale chybíte. Proč?

Když jsem byl osloven, vyžádal jsem si předpo-

kládanou sestavu. Nezdála se mi zcela vyvážená. Proto jsem navrhl, aby v radě byl také některý z respektovaných expertů z Rady vysokých škol a také kvalifikovaný zástupce studentů. Na to ale nedošlo. Nicméně třeba s panem profesorem Haňkou (který zmíněnou radu vede, pozn. red.) jsem opakovaně hovořil. Myslím, že moje názory docela respektuje. **Profesor Haňka říká, že vysokých škol, a to zejména těch soukromých, je v Česku zbytečně moc. Podle něj by se jejich počet měl zredukovat a univerzity by se měly rozdělit na „praktické“ a „výzkumné“. Souhlasíte s tím?** Ano, požadavek na diferenciaci škol, jak se tomuto rozdělení říká, je dost konsenzuální. Všichni tušíme, že ten čistě expanzivní nárůst studentů na vysokých školách není udržitelný.

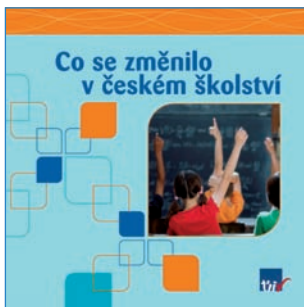
Jana Machálková, domaci.iHNed.cz, 9. 3. 2010

1. ročník celostátní soutěže „Finanční gramotnost“

Ve spolupráci s neziskovou organizací FINANČNÍ GRAMOTNOST, o. p. s. vyhlásilo MŠMT znalostní soutěž pro všechny základní a střední školy na území celé ČR. Cílem soutěže je posoudit úroveň znalostí žáků ZŠ a SŠ v oblasti ekonomiky a financí. Soutěž probíhá od konce února do počátku května 2010 ve dvou kategoriích a vítězové celostátních kol se stanou mistry republiky ve finanční gramotnosti v kategorii ZŠ a v kategorii SŠ. Další informace o soutěži naleznete na webových stránkách www.fgsoutez.cz.

PŘEDSTAVUJEME PUBLIKACE

Co se změnilo v českém školství

Ústav pro informace ve vzdělávání vydává publikaci s názvem „Co se změnilo v českém školství“. Autoři publikace si vytkli za cíl upozornit na výrazné změny a nové trendy ve školství v období posledních pěti let od školního roku 2003/04 do školního roku 2008/09. Jednotlivá témata jsou zpracována nejen z hlediska vzdělávání, ale i demografického, ekonomického a mezinárodního. Publikace je v elektronické formě dostupná na webových stránkách ÚIV www.uiv.cz/clanek/201/1947

Informační a komunikační technologie ve škole

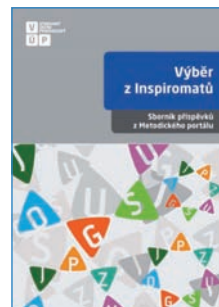
V březnu 2010 vydal Výzkumný ústav pedagogický v Praze (VÚP) užitečnou příručku s názvem „ICT ve škole“. Jedná se o přínosnou pomůcku, kterou pod vedením Daniely Růžičkové a Ondřeje Neumajera z VÚP vytvořili odborníci na informační a komunikační technologie ve vzdělávání. Příručka pomůže vedení škol a metodikům ICT vyřešit aktuální problémy, které jsou spojeny s využíváním informačních a komunikačních technologií na školách.

Krok za krokem s nadaným žákem

Na sklonku roku 2009 vyšla příručka Výzkumného ústavu pedagogického v Praze (VÚP) „Krok za krokem s nadaným žákem“ s podtitulem Tvoříme individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka. Na publikaci pracoval více než rok tým pracovníků VÚP s odborníky, kteří se vzdělávání nadaných žáků dlouhodobě věnují. O příručku je mezi učiteli velký zájem a vydání další publikace k této problematice je plánováno i v letošním roce.

Inspiromat

Sborník metodických příspěvků, které vznikaly v projektu Metodika II, vydal Výzkumný ústav pedagogický v Praze (VÚP) v březnu 2010. Vybrané materiály představují to nejzajímavější, co na Metodickém portálu v rámci Inspiromatů vyšlo. Tam jsou také všechny texty stále přístupné. Zařazeny jsou i tři příspěvky z konferencí pro učitele, které probíhaly na podzim 2009 a kde byl Metodický portál představován. Autoři textů jsou sami učitelé, pracovníci muzeí a dalších institucí.